

บันทึก

เรื่อง กระทรวงเกษตรธิการหารือเกี่ยวกับบทกำหนดโทษการนำหายหนีภาษี

๑. กรมเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ได้แจ้งมาโดยหนังสือที่ ฎ.๖๐๖/๒๕๕๐ ลงวันที่ ๒๖ เมษายน ๒๕๕๐ ว่ากระทรวงเกษตรฯ แจ้งมาว่า พนักงานป่าไม้แขวงบางปลาสร้อยตรวจพบผู้บรรทุกหยาหยลหนีภาษีมา ซึ่งเป็นการผิดต่อพระราชบัญญัติพิกัดภาษีภายใน ร.ศ.๑๑๑ จึงได้ส่งตัวให้อำเภอไต่สวนส่งจังหวัดเพื่อฟ้องศาล แต่คณะกรรมการจังหวัดชลบุรีเห็นว่า หยาหยลเหล่านั้นต้องเสียภาษีตามพระราชบัญญัติพิกัดภาษีภายใน ร.ศ.๑๑๑ มาตรา ๖๕ จึงได้เรียกเก็บค่าภาษี ส่วนโทษในการนำหายหยาหยลหนีภาษีตามมาตรา ๘๔ นั้น พระราชบัญญัติแก้ไขพระราชบัญญัติพิกัดภาษีภายในพ.ศ.๒๕๓๐ มาตรา ๓-๔ ได้ยกเลิกเสียแล้ว ผู้ต้องหาจึงไม่ควรได้รับโทษทางอาญา

๒. กรมป่าไม้เห็นว่าตามพระราชบัญญัติแก้ไขพระราชบัญญัติพิกัดภาษีภายใน พ.ศ.๒๕๓๐ มาตรา ๓ ให้ยกเลิกพระราชบัญญัติพิกัดภาษีภายใน ร.ศ.๑๑๑ เว้นแต่ที่กล่าวไว้ในมาตรา ๔ ส่วนในมาตรา ๔ บัญญัติว่า มาตราแห่งพระราชบัญญัติพิกัดภาษีภายใน ร.ศ.๑๑๑ ซึ่งระบุต่อไปนี้ให้คงใช้ได้สืบไป มาตราที่ระบุไว้มีมาตรา ๖๕ เกี่ยวกับหยาหยลต่างๆ ความสำคัญอยู่ที่วรรคท้ายแห่งมาตรา ๔ ซึ่งบัญญัติว่า "ภาษีซึ่งกล่าวไว้ในมาตรานี้ให้เรียกเก็บและใช้ตามบทบัญญัติทั่วไปแห่งพระราชบัญญัติพิกัดภาษีภายใน ร.ศ.๑๑๑ ฯลฯ" คำว่า บทบัญญัติทั่วไป นี้ กรมป่าไม้เห็นว่าน่าจะหมายถึงบทบัญญัติที่กล่าวไว้ทั่วๆ ไป ไม่เจาะจงสิ่งของซึ่งต้องพิกัดภาษีอย่างใด ๆ โดยเฉพาะซึ่งทั้งนี้ย่อมรวมทั้งบทบัญญัติในมาตรา ๘๓-๘๔ แห่งหมวดที่ ๖ นั้นด้วย ความในหมวดนี้นับว่าสำคัญมากสำหรับกฎหมายทั่วไป เพราะเป็นบทกำหนดโทษ ถ้าขาดบทบัญญัติในหมวดนี้เสียแล้ว การที่จะบังคับการตามกฎหมายน่าจะเสียผล หรือถ้าจะตีความว่า คำว่า บทบัญญัติทั่วไป ไม่มีความหมายถึงบทมาตราใด ๆ นอกจากที่ระบุไว้โดยชัดแจ้งก็จะเห็นว่าการที่ยกเว้นบางมาตราให้คงใช้ได้อยู่นั้นจะไร้ผลในทางปฏิบัติเอาเสียเลยทีเดียว ซึ่งทั้งนี้จะไม่ใช้ความมุ่งหมายของผู้ร่าง

กระทรวงเกษตรฯ เห็นว่าเรื่องนี้เป็นปัญหากฎหมายซึ่งเจ้าหน้าที่ต่างกรมต่างกระทรวงมีความเห็นแตกต่างกัน จึงขอให้คณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณาให้ความเห็นไว้เพื่อเป็นบรรทัดฐาน

๓. คณะกรรมการกฤษฎีกา (อนุกรรมการชุด ๓) ได้ตรวจพิจารณาเรื่องนี้แล้วมีความเห็นดังต่อไปนี้

๔. พระราชบัญญัติแก้ไขพระราชบัญญัติพิกัดภาษีภายใน พ.ศ.๒๕๓๐ มาตรา ๓ บัญญัติให้ยกเลิกพระราชบัญญัติพิกัดภาษีภายใน ร.ศ.๑๑๑ ทั้งฉบับ เว้นแต่ที่กล่าวไว้ในมาตรา ๔

แห่งพระราชบัญญัติ พ.ศ.๒๔๗๐ นี้

มาตรา ๔ บัญญัติว่า "มาตราแห่งพระราชบัญญัติพิกัดภาษีภายใน ร.ศ.๑๑๑ ซึ่งระบุต่อไปนี้ให้คงใช้สืบไป

ฯลฯ

ฯลฯ

(ข) มาตรา ๑๔, ๒๐, ๔๘, ๔๙, ๖๒, ๖๕ ว่าด้วยภาษีไม้และของป่าต่าง ๆ

ฯลฯ

ฯลฯ

ภาษีซึ่งกล่าวไว้ในมาตรานี้ให้เรียกเก็บและใช้ตามบทบัญญัติทั่วไปแห่งพระราชบัญญัติพิกัดภาษีภายใน ร.ศ.๑๑๑

๕. ตามความในมาตรา ๔ อาจจะได้เห็นว่าไม่ได้บัญญัติว่าให้มาตรา ๘๓ - ๘๔ แห่งพระราชบัญญัติ ร.ศ.๑๑๑ ซึ่งว่าด้วยการปรับไหม การลักลอบหนีภาษียังคงใช้ต่อไป

แต่มีปัญหาว่าความในมาตรา ๔ ซึ่งบัญญัติว่า "ภาษีซึ่งกล่าวไว้ในมาตรานี้ให้เรียกเก็บและใช้ตามบทบัญญัติทั่วไปแห่งพระราชบัญญัติพิกัดภาษีภายใน ร.ศ.๑๑๑" นั้น หมายความว่าเพียงใด กรรมการร่างกฎหมายเห็นว่าข้อความในตอนนี้นำประสงฆ์แต่เพียงว่า ภาษีนั้นให้เรียกเก็บและใช้ภาษีหรือชำระภาษีตามบทบัญญัติทั่วไปเท่านั้น คำว่าใช้ในที่นี้ย่อมประกอบคำว่าภาษี ข้อนี้เมื่อกรรมการร่างกฎหมายได้พิจารณาสำนวนเรื่องครั้งร่างพระราชบัญญัตินี้ก็ปรากฏในร่างภาษาอังกฤษ ซึ่งได้แปลขึ้นพิจารณาประกอบกับร่างภาษาไทย คำว่า "ใช้" ตรงกับคำว่า "paid" ทั้งนี้แสดงให้เห็นว่ากรรมการร่างพระราชบัญญัติแก้ไขพระราชบัญญัติพิกัดภาษีภายใน พ.ศ.๒๔๗๐ ได้เข้าใจคำว่า "ใช้" ว่าหมายความว่าถึงการใช้ภาษีหรือชำระภาษีเท่านั้น ฉะนั้นจะตีความเลยไปว่าให้ใช้บทบัญญัติในเรื่องกำหนดโทษด้วยนั้นไม่ได้

๖. มาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติแก้ไขพระราชบัญญัติพิกัดภาษีภายใน พ.ศ. ๒๔๗๐ เป็นบทยกเว้นจากมาตรา ๓ ซึ่งเป็นบทบัญญัติทั่วไป ตามหลักการตีความในกฎหมายซึ่งเป็นบทยกเว้นต้องตีความอย่างแคบ ฉะนั้นจะอ้างเหตุว่าเพราะมีคำว่าใช้บทบัญญัติทั่วไป จึงตีความว่าไม่ได้ยกเลิกมาตรา ๘๓-๘๔ อันเป็นบทกำหนดโทษนั้นไม่ชอบด้วยหลักการตีความในกฎหมาย

๗. อาศัยเหตุผลดังกล่าวมาข้างต้นนั้น กรรมการร่างกฎหมายจึงเห็นว่า บทกำหนดโทษในพระราชบัญญัติพิกัดภาษีภายใน ร.ศ.๑๑๑ ได้ถูกยกเลิกโดยมาตรา ๓ - ๔ แห่งพระราชบัญญัติแก้ไขพระราชบัญญัติพิกัดภาษีภายใน พ.ศ.๒๔๗๐ แล้ว

(ลงชื่อ) เดือน บุญนาค

(นายเดือน บุญนาค)

เลขาธิการ

คณะกรรมการกฤษฎีกา

สิงหาคม ๒๔๘๐